

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.II.166/2011/10.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2011. évi június 16. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétsége miatt folyamatban volt büntetőügyben a II. rendű terhelt meghatalmazott védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva az Egri Városi Bíróság 2.B.29/2008/45. számú ítéletét és a Heves Megyei Bíróság Bf.481/2009/30. számú végzését a II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

I. Az Egri Városi Bíróság a 2009. szeptember 16. napján kihirdetett 2.B.29/2008/45. számú ítéletével a II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétségében (Btk. 171. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pontja). Ezért őt 2 év 6 hónapi fogházbüntetésre ítélte. A bíróság a sértetti hozzátartozójának polgári jogi igényét egyéb törvényes útra

utasította, és rendelkezett a bűnjelekről továbbá a bűnügyi költség viseléséről.

(A bíróság döntött a felülvizsgálati indítvánnyal nem érintett további két terhelt büntetőjogi felelősségéről is).

A megállapított tényállás lényege a következő:

Az S. P. C. Fémfeldolgozó Kft. a Gy.-i Ipari Park területére tervezett csarnoképület megépíttetéséhez a B. Kft.-vel, mint fővállalkozóval kötött szerződést. A fővállalkozó felelős műszaki vezetője a II. rendű terhelt volt, míg az építésvezetői feladatokat a B. Kft.-nél 2006. szeptember 25-től dolgozó I. rendű terhelt látta el.

A II. rendű terhelt feladata volt - a kivitelezés szakszerűségének felügyelete, az alvállalkozók tevékenységének összehangolása, a munkavédelmi szabályok betartása és betartatása, illetve ellenőrzése. A II. rendű terhelt helyettese az I. rendű terhelt volt, akinek építésvezetői, létesítményvezetői feladatai voltak. A B. Kft. alvállalkozói szerződést kötött az I. Kft. ügyvezetőjével, a III. rendű terhelttel, a kft. végezte az épület monolit-vasbeton szerkezeti munkáit, amelynek a zsaluzás, a helyszíni vasszerelés és betonozás is részét képezte.

A V.-H. Kft. legyártotta a fémfeldolgozó üzemcsarnok teljes vasbeton vázszerkezetét a panelekkel együtt, és végezte a teljes vázszerelést, valamint az általa legyártott kéregzsaluzatként működő panelek pillérekre történő felhelyezését.

A csarnok 2006. októberére szerkezetkész állapotba került, ekkor a nagycsarnokhoz szerkezetileg hozzáépítve, vasbeton pillérsorral csatlakozó, alacsonyabb vázszerkezetű csarnokrész kivitelezését is megkezdték.

Az I. Kft. dolgozói a III. rendű terhelt irányítása alatt 2006. október 25. napján kezdték meg a betonpanelek elhelyezésének fogadására és alátámasztására szolgáló dúcolás elkészítését, amelyet DOCA és PERI rendszerű elemekkel végeztek. E munkálatokat 2006. október 27-én befejezték. Másnap a V.-H. Kft. elhelyezte a dúcolás fölé a kéregzsaluként szolgáló paneleket, melyek 4,80 és 5,20 méter magasságban egy munkaszintet alkottak.

Az I. Kft. dolgozói ezt követően elvégezték a koszorúszerkezet zsaluzását és a kiegészítő vasalást, a munka 2006. november 2-án készült el.

A III. rendű terhelt irányította 2006. november 10-én a földemek vasalatainak elhelyezését, míg az I. rendű terhelt megrendelte a folyékony halmazállapotú betont a földém betonozásához. Másnap a B.-P. Kft. dolgozói elkezdtek a földém betonozását.

A betonozás ideje alatt - annak ellenére, hogy néhány nappal korábban a II. rendű terhelt néhány jelenlévő előtt megtiltotta a földem alatti tartózkodást, az állványzaton történő munkavégzést - többen ott tartózkodtak.

A földem betonozása közben, 2006. november 11. napján 10 óra körüli időben, a csarnok födémszerkezetének közepén a betonfelület megnyílt, és a reggeli órák óta betonozott teljes felület leszakadt. A földemen munkát végző öt személy közül négy lezuhant.

Sz. S., az I. Kft. dolgozója a helyszínen elhunyt, halálát az orrszájnyílás elzáródása, következményes fulladás okozta.

A földem alatt falazást végzők közül T. A. halálát többszörös töréshez társult traumás sokk, V. J. halálát a többszörös csonttörések és belszervi sérülések következtében kialakult traumás sokk, míg J. M. halálát a többszörös sérülések következtében kialakult traumás sokk okozta.

T. T. az I. Kft. munkavállalója 8 napon túl gyógyuló nyílt bokatörést, míg V. F. a B.-P. Kft. betonszivattyú kezelője 8 napon belül gyógyuló könnyű sérülést szenvedett.

A bíróság megállapította, hogy a négy ember halálát eredményező balesetnek több oka volt. Zsaluzati, illetve állványozási terv hiányában az állványzat - a zsaluzási előírások többszörös megszegésével - szakszerűtlenül lett megépítve. Az állványzaton vízszintes merevítés nem volt, azt kétszintesre építették, a dúcgerendák túlterheltsége a magyar szabvány szerint 160 %-os, az eurocode szerint 189 %-os volt, az acéloszlopok túlterheltsége a magyar szabvány szerint 166 %-os, az eurocode szerint 211 %-os volt.

A gerendákat az előírt 1,5-1,7 méteres távolság helyett ötletszerűen egymástól különböző fesztávolságra, néhol 2,6 méteres távolságban helyezték el. A gerendák túlterheltsége következtében a kéregpanelek igénybevétele olyannyira megnőtt, hogy nem bírta el a ráöntött több tonna betont. Ezért a híg beton a megnyílt földemen keresztül tölcészerűen leömlött a kétszintes dúcolat alsó szintjét lefedő zsalutábla felületére. A beton ellökte a tartólábakat, az állványzatot, amely a teljes dúcrendszer dominószerű összeomlását és a földem leszakadását eredményezte. Az állványzat merevítésének hiányosságai miatt a túlterhelt rész leszakadása után a teljes földem kártyavárszerű leomlása következett be.

A cselekmény jogi értékelése körében az elsőfokú bíróság a II. rendű terhelt, mint a B. Kft. fővállalkozó kivitelező felelős műszaki vezetője terhére rótta, hogy nem készíttetett tervet az állványzat megvalósításához (1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről 40. § (2) bekezdés), a megépült állványzatot a műszaki előírások figyelembevételével -

jogilag előírt feladatköre ellenére - nem ellenőrizte, végül nem gondoskodott arról sem, hogy a veszélyes munkaterületen a betonozás alatt más munkások ne tartózkodjanak (elsőfokú ítélet 6. oldal 4. bekezdés, lásd: Az építőipari kivitelezési, valamint felelős műszaki vezetői tevékenység gyakorlásának részletes szakmai szabályairól és az építési naplóról szóló 51/2000. (VII.9.) FVM-GM-KöViM együttes rendelet 8. § (1) és (2) bekezdése, a 9. § b) és d) pontjai és a 4/2002. (II.20.) SzCsM-EüM együttes rendelet 4. számú melléklet 3. fejezet 12.3 pontja).

A bíróság megállapította, hogy a bekövetkezett halálos balesetért mindhárom terhelt mulasztása közvetlen okként hatott közre, a II. rendű terhelt cselekményét a Btk. 171. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c) pontja szerint minősülő - kettőnél több ember halálát eredményező - foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétségének minősítette.

A másodfokon eljáró Heves Megyei Bíróság a 2010. október 19. napján jogerős végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét a II. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta, pontosította az ítéleti tényállást azzal, hogy a B. Kft., mint fővállalkozó alakszerű, írásbeli alvállalkozói szerződést sem az I. Kft.-vel (így a III. rendű terhelttel), sem a Z. I. vezetése alatt álló H. B. 2005. Bt.-vel nem kötött, csupán szóban állapodott meg velük. A II. rendű terhelt az építkezés felelős műszaki vezetője, míg az I. rendű terhelt építésvezetője volt.

Jogi indokolásában a másodfokú bíróság kifejtette, hogy a zsaluzati tervet a fővállalkozónak kellett volna biztosítani, a terv szerinti kivitelezés ellenőrzése pedig a műszaki vezetőként tevékenykedő II. rendű terhelt jogilag meghatározott feladata volt. Az építkezésen egyébként nem volt munkavédelmi koordinátor, írásba foglalt megbízással külön műszaki ellenőrt sem foglalkoztattak. Így e feladatok is a II. rendű terhelt feladatkörébe estek. Az 51/2000. (VII.9.) FVM-GM-KöViM együttes rendelet 3.§ (3) bekezdése értelmében az építőipari kivitelezési tevékenység megkezdésekor az építési törvény 38. §-ában előírt terveknek és a kiviteli tervnek az építési munkahelyen rendelkezésre kell állnia.

A terheltek által elkövetett foglalkozási szabályszegések és a bekövetkezett eredmény közötti okozati összefüggést tekintve a másodfokú bíróság kifejtette, hogy a súlyosan szakszerűtlen állványzatépítés és zsaluzás miatt 2006. november 10-ét megelőzően folyamatosan alakult ki és állt fenn egy absztrakt veszélyeztetettség, amelyből - a betonozás körülményeire figyelemmel - a baleset idejére konkrét és közvetlen veszélyhelyzet keletkezett. A másodfokú bíróság jogi megítélése szerint a terheltek részben tudatosan gondatlan, részben sorozatosan hanyag magatartása (a szabálytalan kivitelezés és az ellenőrzés

elmulasztása) közvetlen oki összefüggésben áll a négy ember életét követelő, súlyos baleset bekövetkezésével.

II. A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a II. rendű terhelt védője terjesztett elő - a Be. 416. § (1) bekezdés a) és b) pontjaira alapított - felülvizsgálati indítványt, amelyben elsődlegesen a terhelt felmentését, másodlagosan a terhére rótt cselekmény (Btk. 171. § (2) bekezdés b) pontja szerinti) enyhébb minősítését és enyhébb büntetés kiszabását indítványozta.

A védői indítvány lényege szerint az eljáró bíróságok anyagi jogi jogsértéssel állapították meg a II. rendű terhelt bűnösségét, mert az ítélet olyan foglalkozási szabályszegést (mulasztást) nem tárt fel, amely a II. rendű terheltnek - szakképzettségét és beosztását tekintve) - valóban felróható lenne, és amely ekként a neki felrótt vétségben büntetőjogi felelősségét megalapozná. A II. rendű terhelt a fővállalkozó műszaki vezetőjeként csak a megfelelő (hozzaértő) alvállalkozók kiválasztásáért volt felelős, de - pozíciójánál fogva - nem volt a zsaluzati terv készítésére és az állványzat szakszerű megépítésére vonatkozó kötelezettségek alanya. Feladata kizárólag az alvállalkozók megfelelő gondossággal történt kiválasztása és időszakos ellenőrzése volt, ekként az alvállalkozói tevékenység műszaki tartalmáért nem felelt. Hivatkozott arra, hogy a polgári jog az alvállalkozót teljesítési segédnek tekinti, utalt a Ptk. 392. § (3) bekezdésében meghatározott szabályra. Ebből következő érvelése szerint az állványzat vagy a kéregpanel nem megfelelő voltát csak az alvállalkozónak kellett volna észlelnie, azt jeleznie kellett volna a fővállalkozó felé. A védő érvelése szerint a fővállalkozó éppen azért bíz meg alvállalkozókat, mert annak speciális feladataihoz, jelen esetben az állványzat- és kéregpanel építéshez nem ért. Speciális szaktudás hiányában a II. rendű terhelt sem a kivitelezés során, sem a megépített zsaluzat, állványzat ellenőrzése során nem rendelkezett olyan műszaki ismerettel, amely az alvállalkozók tevékenységi körébe esett. Általánosabb anyagi jogi összefüggésekre utalva a védő kiemelte, hogy a II. rendű terhelt szubjektív ismeretanyagának és speciális készségének hiánya miatt a gondatlanság megállapításának büntetőjogi alapjai is hiányoznak.

Mindemellett - a védő szerint - az ítéleti tényállásból a II. rendű terheltet érintően lényegében hiányzik az elkövetési magatartás pontos rögzítése is.

A II. rendű terhelt a baleset napján nem tartózkodott a helyszínen, ilyen kötelezettsége nem is volt. Korábban figyelmeztette az ott dolgozókat, hogy ne tartózkodjanak az állványzat alatt. Az összeomlás idején az I. rendű terhelt tartózkodott a helyszínen, az ekkor történtekért tehát csak ő felelhet. Különösen igaz ez a betonozás idején jelenlévők munkavédelmi célzatú figyelmeztetésére,

a baleset elhárításának biztosításával kapcsolatos aktuális teendők elvégzésére.

A védő vitatta, hogy a zsaluzási terv hiánya valóban oka volt (lehetett) a balesetnek. Érvelése szerint egy rosszul megépített építmény esetén közömbös, hogy - jó vagy rossz - terv egyáltalán létezett-e, a terv hiányából ugyanis nem szükségszerűen következik be az épület összeomlása. Ezért kétséges a terv hiánya és a baleset eredménye közötti közvetlen okozati összefüggés fennállása is.

Mindemellett utalt a védő arra is, hogy a balesetben számos más hiba, további közreműködők hanyagsága (a szakszerűtlenül megépített állványzatot észlelők, ellenőrök jelzésének elmaradása, stb.) is szerepet játszott. Ezek balesettel való összefüggése nem nyert felderítést. A hiányos tényállás alapján a II.r. terhelt büntetőjogi felelőssége sem állapítható meg.

Az indítványban kifejtett jogi álláspont szerint a II. rendű terhelt bűnössége nem, vagy csupán foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétsége (Btk.171. § (2) bekezdés b) pontja) miatt állapítható meg. Az enyhébb minősítés megalapozza a büntetés enyhítését, a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztését.

A Legfőbb Ügyészség a BF.717/2011. számú írásbeli nyilatkozatában a felülvizsgálati indítványnak a tényállás felderítettségét, megalapozottságát és a bizonyítékok mérlegelését támadó részét a törvényben kizártnak, míg a büntető anyagi jog szabályainak megsértésére vonatkozó érveit tévesnek találta. Álláspontja szerint a II. rendű terheltnek, mint műszaki vezetőnek feladata volt a kivitelezés szakszerű biztosítása, a tervdokumentáció elkészíttetése, az elkészült állványzat ellenőrzése, a munkavédelmi szabályok betartása, betartatása, illetve ellenőrzése. Az e kötelezettségeket megalapozó jogszabályokat az eljárás bíróságok helyesen és teljes körűen megjelölték. A Legfőbb Ügyészség osztotta az ítélet jogi okfejtését, ezért a megtámadott határozatok hatályban tartását indítványozta.

III. A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítvány indokainak értékelése kapcsán megállapította, hogy a védői érvek olyan büntető anyagi jogi kérdéseket érintenek, amelyek a II. rendű terhelt bűnösségének megállapításával szorosan összefüggenek. Ekként az indítvány - a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakat figyelembe véve - az ítélet érdemi felülvizsgálatát megalapozza. A Legfelsőbb Bíróság a határozatok érdemi felülvizsgálata során azonban megállapította azt is, hogy az indítványozó érvként hivatkozott anyagi jogi aggályainak jelentős része az ítéleti tényállástól eltérő ténybeli alapokra épült, ezek - a felülvizsgálat eljárásjogi kereteinek korlátjaira tekintettel

érdemi jelentőséggel nem bírtak.

A Be. 423. § (1) bekezdésében megfogalmazottak miatt csupán a felülvizsgálati eljárásban kötelezően irányadó jogerős ítéleti tényállás alapján lehetett felülvizsgálni a jogkövetkeztetések helyességét. Ezért az indítvány azon részeit, amelyekben a védő a bizonyítékok értékelésének téves voltára, vagy megalapozatlanságra hivatkozva kifogásolta, illetve az attól eltérő tények alapul vételével kívánta alátámasztani az alapítéleti jogkövetkeztetések téves voltát - a Legfelsőbb Bíróság nem vehette figyelembe. Így a szakértői megállapításokra épülő ténymegállapításokat vitató védői érvek vizsgálatára nem volt eljárásjogi lehetőség, hiszen a bizonyítékok bírói mérlegelése, s ennek eredménye: az ítéleti tényállás a felülvizsgálati eljárás tárgya nem lehet.

A Legfelsőbb Bíróság az ítéletbe foglalt történeti tényállást vizsgálva megállapította, hogy a négy sértett halálos balesetéhez a zsaluzási és betonozási munkák során elkövetett szabálytalanságok sorozata vezetett. A zsaluzási terv (illetve az alkalmazott zsaluzási rendszer ezzel egy tekintet alá eső technológiai előírásainak) hiányában az építéstechnológiai előírásoktól eltérő állványzat és zsaluzás készült. Ezt a II. rendű terhelt - ellenőrzéseinek sorozatos elmulasztása miatt - nem észlelte. A betonozást - a II. rendű terhelt mulasztása miatt is - a teher viselésére alkalmatlan földemen végezték, ezért az beomlott. A szakszerűtlenül és ellenőrzés nélkül épített szerkezet összedőlése okozta négy ember halálát.

A II. rendű terhelt az építkezés felelős műszaki vezetője volt.

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 40. § (2) bekezdés d) és e) pontjai szerint „az építkezés felelős műszaki vezetője felel az építési tevékenységre vonatkozó szakmai, minőségi és biztonsági előírások megtartásáért és a munkálatok végzésének szakszerűségéért”. Az építőipari kivitelezés, valamint a felelős műszaki vezetői tevékenység gyakorlásának részletes szakmai szabályairól és az építési naplóról szóló 51/2000. (VII.9.) FVM-GM-KöViM együttes rendelet 8. § (1) bekezdése szerint: A felelős műszaki vezető feladatkörében felel az építőipari kivitelezői tevékenységgel kapcsolatos jogszabályokban, továbbá a hatósági engedélyekben és a tervdokumentációban foglaltak megtartásáért. A (2) bekezdés szerint: Ha az építőipari kivitelezési tevékenység fő-, illetve alvállalkozói szerződés alapján valósul meg, a fővállalkozó kivitelező felelős műszaki vezetője felel a kivitelezés szakszerűségéért. A 9.§ d) pontja szerint: „A felelős műszaki vezető feladatai különösen: az építési-szerelési munkafolyamat szakszerű megszervezése, az egész kivitelezés során a minőségi követelmények biztosítása, a munkavédelmi és egészségügyi előírások betartása.”.

A 191/2009. (IX.15.) Korm. rendelet 13. § (2) és (3) bekezdése

szerint a felelős műszaki vezető feladata a munkavédelmi előírások komplex betartása és betarttatása

/ (3) bekezdés a) pont/, az építőipari kivitelezői tevékenység szakszerű megszervezése / (3) bekezdés c) pont/, továbbá a kivitelezés során a minőségi követelmények biztosítása, a technológiai, munkavédelmi és egészségügyi előírások betartása.

Az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális egészségvédelmi és biztonsági követelményekről szóló 4/2002. (II.20.) SzCsM-EüM együttes rendelet 4. számú melléklete egyrészt általános munkavédelmi követelményeket fogalmaz meg, másrészt a fém- vagy betonszerkezetek, zsaluzatok és nehéz, előre gyártott szerkezetek alkalmazásával összefüggésben speciális munkavédelmi előírásokat tartalmaz. Az ebben foglalt előírásokból adódó kötelezettségeit a II. rendű terhelt sorozatosan megszegte, nem tett olyan biztonsági intézkedéseket, amelyek a szerkezet esetleges törékenységből vagy stabilitásából eredő veszélyekkel szemben jelenthettek volna védelmet, jöllehet a zsaluzási terv illetve az előírt technológia alapján történt ellenőrzések elmulasztása miatt sem volt garantálható, hogy a zsaluzatok, az időleges támaszok és az alátámasztások biztonságosan ellenállnak minden olyan erőnek és igénybevételnek, aminek ki lehetnek téve.

Az ítéleti tényállásból e mulasztások ténye egyértelműen megállapítható. A kivitelezés szakszerűtlen volt, a II. rendű terhelt ezt nem észlelte. Mulasztása szoros és közvetlen oki összefüggésben áll a súlyos eredménnyel. Büntetőjogi felelősségét illetően a bíróság helyes következtetésre jutott.

A felülvizsgálati indítványban a védő hivatkozott polgári jogi összefüggés (Ptk. 392. § (3) bekezdésére történt utalással) az alvállalkozóért való magánjogi felelősség kérdésében ad eligazítást. Tartalmilag nem függ össze a II. rendű terhelt büntetőjogi felelősségének kérdésével, sőt azt nem is érinti. Ez utóbbit ugyanis alapvetően a terhelt felelős műszaki vezetői pozíciójához kötődő - s az előbbiekben idézett - szakmai teendők határozták meg, a jogszabályban előírt feladatokat nem a fővállalkozó és az alvállalkozók közti jogviszony jellegéből, hanem a kivitelezést irányító fővállalkozó felelős műszaki vezetőjének tételes jogilag megjelölt feladatköréből adódóan kellett ellátnia.

Nem volt helytálló az a védelmi érvelés sem, amely a gondatlanság fogalmi körén belül az „elvárhatóság” tartalmi követelményét számon kérve, a II. rendű terhelt szakmai kompetenciájának szűkítő értelmezésével vonta kétségbe a terhelt szakmai feladataihoz szükséges szakismereteinek és „megfelelő készségeinek” meglétét. A II. rendű terhelt - felsőszintű szakképzettségének birtokában - nem vitásan az építkezés kezdetétől a kivitelező felelős műszaki

vezetője volt, ekként az előzőekben felsorolt műszaki ismeretekkel rendelkeznie kellett. Ilyen ismeretek hiányában felelős műszaki vezetői beosztást el sem vállalhatott volna. (Természetesen büntetőjogi felelőssége lenne a történetekért akkor is, ha szakmai alkalmatlansága, hozzá nem értése miatt következett volna be a súlyos baleset.)

A foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés (Btk.171.§) megállapításához a szabályszegő magatartás és a bekövetkezett veszélyhelyzet, illetve a minősített esetekben meghatározott súlyosabb eredmény között okozati összefüggésnek kell fennállnia. A cselekmény büntetőjogi megítélése során tehát alapkérdés, hogy a foglalkozás szabályainak a tényállásban körülírt megszegése, illetve az azzal kapcsolatos köteleességek elmulasztása tekinthető-e a bekövetkezett eredmény releváns okának.

A II. rendű terhelt gondatlansága azért játszik szerepet a sértettek halálában, mert a feladatkörébe eső ellenőrzések és az ebből adódó intézkedési kötelezettségek elmulasztása miatt a betonfödém megtartására alkalmatlan olyan csarnokszerkezet épült, amely még a kivitelezés alatt összedőlt.

Ennek alapvető és szakértőileg igazolt műszaki oka feltárt és bizonyított volt. A terheltnek felróható súlyos mulasztások mellett nem volt szükséges valamennyi kisebb közreható tényező részleteinek felderítése. Az esetleges kisebb hibák (főként a más, nem kompetens személyek lehetséges észlelésével kapcsolatosan elmulasztott jelzései) a kialakult veszélyhelyzet korábbi elháríthatóságát érinthették, ám ez a fő oki összefüggésen, s ezen belül a II. rendű terhelt terhére rótt foglalkozási szabályszegés tényén és az ezzel okozati összefüggésben bekövetkezett súlyos eredményért való felelősségen nem változtat.

Az irányadó tényállásból kitűnik, hogy a szabálytalanul megépített állványzat és zsaluzás összeomlása kettőnél több ember halálát eredményezte. A II. rendű terhelt a betonozást megelőző napokban többeket figyelmeztetett arra, hogy ne álljanak a zsalukra. A védelem hivatkozott az I. és II. rendű terhelt közötti feladatmegosztás tényére is, ekként arra, hogy a baleset napján a II. rendű terheltet az I. rendű terhelt helyettesítette, a balesettel összefüggő munkavédelmi előírások megszegése így a II. rendű terheltnek nem róható fel.

A II. rendű terhelt műszaki vezetői feladatkörébe utalt általános munkavédelmi előírások azonban főként olyan veszély elhárítási kötelezettségek voltak, amelyek inkább általánosságban, mintsem konkrét helyzetekre írtak elő kötelezettséget. A zsaluzással kapcsolatos kivitelezési tevékenység természetét tekintetbe véve az általános baleset-elhárítási kötelezettség lényege, hogy a

méretezésnél, megtámasztásnál, aládúcolásnál figyelemmel kell lenni a fellépő terhelések következtében változó veszélyhelyzetekre. A II. rendű terhelt munkaköréhez a lehetséges veszélyhelyzetekhez kapcsolódó általános biztonsági intézkedések megtétele tartozott (lásd a már idézett 191/2009. (IX.15.) Korm. rendelet 13. § (3) bekezdés d) pontját, továbbá a munkavédelmi kötelezettségeket részleteiben is rögzítő 4/2002. (II.20.) SzCsm-EüM. együttes rendelet 1.1.2, 1.3, 1.6, 10.11 pontjait). A terhelt munkavédelmi feladatai - éppen általános megelőző jellegükből adódóan - elsősorban nem az aktuális baleseti veszélyhelyzethez, tehát a betonozás végbeviteléhez, hanem a terheléssel lehetségesen kialakuló veszélyhelyzet megelőzéséhez kapcsolódtak. Ezért nem bírt jelentőséggel az a védői érv sem, amely szerint a II. rendű terhelt a betonozás megkezdése előtt nem tartózkodott a helyszínen, az ekkor bekövetkezett munkavédelmi szabályszegésért, következésképpen a négy sértett haláláért sem felelhet. A II. rendű terheltnek a biztonságos munkavégzés munkavédelmi feltételeit - ezen belül a szilárd, a tervezett terhelést bíró szerkezet létrehozását - a zsaluzás és állványzatépítés megkezdésétől fogva folyamatosan kellett volna biztosítania, az oki következményekben tehát szakmai, vezetői mulasztásai mellett folyamatos munkavédelmi mulasztásai is közrehatottak.

Mindezt figyelembe véve a Legfelsőbb Bíróság megítélése szerint a II. rendű terhelt bűncselekményét az eljáró bíróságok a büntető anyagi jog szabályainak megsértése nélkül, törvényesen minősítették.

A Be. 416. § (1) bekezdésének b) pontjában írt felülvizsgálati ok alapján a büntetés mértéke csak akkor támadható, ha annak kiszabására az elbírált cselekmény téves jogi minősítésével vagy más anyagi jogszabálysértéssel összefüggésben került sor. A törvényes keretek között kiszabott büntetés felülvizsgálatára, a büntetékiszabási körülmények újraértékelésére a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség.

Mindezekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a megtámadott határozatot a Be. 426. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Be. 3. §-ának (4) bekezdése kizárja a végzés elleni fellebbezés lehetőségét, felülvizsgálatnak a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja alapján nincs helye. A Be. 418. § (3) bekezdése értelmében minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt.

Budapest, 2011. június 16.

Dr. Schäfer Annamária s.k. a tanács elnöke, Dr. Csere Katalin s.k.

előadó bíró, Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

*tisztviselő
Bné*